PURITAS

Cum pot descoperi și da morții păcatele preferate?

Benjamin Needler

Cum pot descoperi și da
morții păcatele preferate?

Benjamin Needler

Cum pot descoperi și da morții păcatele preferate?

MAGNA GRATIA
Dascălu, 2026

CUM POT DESCOPERI ȘI DA MORȚII PĂCATELE PREFERATE?

Benjamin Needler

Copyright © 2026 Editura MAGNA GRATIA. Toate drepturile rezervate. Nicio parte a acestei publicații nu poate fi reprodusă, stocată sau transmisă în orice formă și prin orice mijloace – electronice, mecanice, prin fotocopiere, microfilmare, înregistrare sau alt fel – cu excepția unor citate scurte în recenzii, fără permisiunea prealabilă a deținătorului drepturilor de autor.

Publicat în original sub titlul *How May Beloved Lusts Be Discovered and Mortified?,* de Rev. Benjamin Needler, parte din *The Morning Exercises at Cripplegate, St. Giles*, vol. 1, London: William Tegg, 1844.

Traducerea: Ninel Lazăr. Corectura: Monica Lazăr. Tehnoredactare și DTP: MG Books.

Dacă nu este precizat altfel în text, citatele biblice sunt preluate din Biblia Cornilescu, ediția revizuită. Drepturi de autor British and Foreign Bible Society (BFBS) și Societatea Biblică Interconfesională din România (SBIR) 1924, 2016. Folosit cu permisiune. Referințele biblice notate cu NTR sunt preluate din Biblia, Noua Traducere Românească (NTR). Copyright 2007, 2010, 2016 de Biblica Inc. Toate drepturile sunt rezervate. Folosit cu permisiune.

ISBN: 978-630-351-375-1 (pdf); 978-630-351-376-8 (epub).

Editura MAGNA GRATIA nu susține în mod necesar toate punctele de vedere ale autorilor pe care îi publică.

„Să nu furi” (Exod 20:15).
Respectă drepturile de autor și efortul depus pentru publicarea acestei cărți!
Cerințele MAGNA GRATIA privind drepturile de autor pot fi consultate la adresa de internet www.magnagratia.org/copyright.html.

Editura MAGNA GRATIA
Str. Liliacului nr. 26,
Dascălu-Ilfov 077075
Email: contact@magnagratia.org
Internet: www.magnagratia.org

Cuprins

Prefața seriei PURITAS 7

Capitolul 1. Ce sunt ochiul și mâna dreaptă? 15

Capitolul 2. Ochiul și mâna dreaptă ca instrumente ale păcatului 27

Capitolul 3. Pofta și păcatul ca ochi și mână 37

Capitolul 4. Fiecare om are poftele și păcatele sale îndrăgite 45

Capitolul 5. Identificarea poftelor și păcatelor îndrăgite 53

Capitolul 6. Sfaturi practice în omorârea poftelor și păcatelor iubite 75

Capitolul 7. Motivații și avertismente 95

Despre autor 107

Anexă. Întrebări pentru studiu și reflecție 109

Despre MAGNA GRATIA

PREFAȚA SERIEI PURITAS

Dacă evanghelicii de astăzi știu ceva despre puritani și puritanism, ceea ce ei știu izvorăște fie din mituri sau folclor evanghelic, fie din prezumția că puritanii au fost niște oameni cu capul mare, care trăiau într-un soi de turn de fildeș, izolați de societate, ducând o viață excesiv de austeră și fiind preocupați obsesiv de o teologie lipsită de realism, un soi de despicare a firului în patru fără prea mare legătură cu viața de zi cu zi.

Realitatea istorică este însă una foarte diferită. Da, ca primă generație de după Reformă, puritanii au împărtășit preocuparea reformatorilor pentru studiu doctrinar și claritate teologică. Dar ei nu s-au limitat la asta. Scrierile puritanilor sunt atât de bogate în aplicații practice, atât de conectate la

viața reală și atât de realiste în așteptările create pentru creștinul evanghelic, încât aproape că este de mirare cum se face că, după atâtea secole care s-au scurs de la perioada puritană încoace, ei sunt văzuți în continuare ca niște „sihaștri" evanghelici.

Acesta este unul dintre motivele care m-au determinat să mă aplec mai mult asupra traducerilor scrierilor puritane în lucrarea de la MAGNA GRATIA și mai ales să ajut la demistificarea portretului puritanului zugrăvit în lumea contemporană evanghelică.

Seria PURITAS este o colecție de peste 100 de scrieri scurte, axate pe întrebări de natură foarte practică, dileme care i-au preocupat pe autorii puritani și la care au căutat să răspundă în general prin predici sau scrieri relativ scurte, dar adânc înrădăcinate în argumente și dovezi biblice. Ceea ce sper să observe aceia care se vor opri să citească

această serie este natura atât de actuală a întrebărilor și dilemelor cu care puritanii s-au luptat și la care au căutat asiduu (și au găsit) răspunsuri biblice.

De la chestiuni precum maniera de a avea și păstra siguranța mântuirii, la cum să-L iubim practic pe Dumnezeu cu toată inima și pe aproapele ca pe noi înșine; de la felul cum ar trebui să luptăm concret cu ispita și poftele nesănătoase la maniera în care ar trebui să folosim legitim binecuvântările lui Dumnezeu pentru această viață; de la cum ar trebui să trăim prin credința în providența lui Dumnezeu și până la cum ar trebui să tratăm dărnicia pentru a-L glorifica pe Dumnezeu prin ea; de la cum să exprimăm mulțumirile față de bunătatea lui Dumnezeu și până la lupta cu depresia și anxietatea; de la ce trebuie făcut pentru a ne înfrâna limba și până la cum ar trebui

să suportăm necazurile, durerile și suferințele în lume; de la cum ar trebui să postim după voia lui Dumnezeu și până la ce pot face părinții pentru a-și ajuta copiii să Îl cunoască pe Hristos spre mântuirea lor; de la identificarea semnelor dragostei autentice față de frații în credință și până la cum ar trebui să tratăm conflictele și când sunt necesare despărțirile în adunări (și multe alte astfel de întrebări și dileme de natură practică) – seria PURITAS își dorește să redescopere înțelepciunea puritană practică, intens biblică și hotărât teocentrică, și să o prezinte generației actuale.

De aceea, invitația mea pentru cititor este aceasta – deschide-ți inima și pregătește-te pentru una dintre cele mai frumoase aventuri, în înțelepciunea biblică practică, dacă este să îi spunem așa, prin care vei crește spiritual mai mult decât ți-ai

închipuit vreodată că ar fi posibil. Și ține aproape de tine Biblia, pentru că vei avea nevoie să faci ceea ce puritanii au făcut și au cerut cu excelență – slujba asemenea credincioșilor din Berea, anume să vezi dacă învățătura primită prin această serie este biblică sau nu.

Ninel Lazăr
Editura și Asociația
MAGNA GRATIA,
August 2026

Dacă deci ochiul tău cel drept te face să cazi în păcat, scoate-l și leapădă-l de la tine; căci este spre folosul tău să piară unul dintre mădularele tale, și să nu-ți fie aruncat tot trupul în gheenă. Dacă mâna ta cea dreaptă te face să cazi în păcat, taie-o și leapădă-o de la tine; căci este spre folosul tău să piară unul dintre mădularele tale, și să nu-ți fie aruncat tot trupul în gheenă.

MATEI 5:29-30

1.

CE SUNT OCHIUL ȘI MÂNA DREAPTĂ?

Textul nostru face parte din Predica de pe Munte a Domnului Isus Hristos. Nu vă voi reține mult timp cu lucrurile legate de context sau cu introducerea, ci voi trece direct la cuvintele pe care le-am citit.

În versetul de dinaintea acestui pasaj, Mântuitorul nostru ne spune că „oricine se uită la o femeie, ca s-o poftească, a și preacurvit cu ea în inima lui" (v. 28). Acest lucru a fost rostit împotriva cărturarilor și fariseilor și poate fi invocat și împotriva multor protestanți carnali și lumești, care au o gândire incorectă despre Legea lui Dumnezeu, în special împotriva celor care socotesc că numai fapta exterioară a necurăției constituie

încălcarea Poruncii a Șaptea, care spune: „Să nu preacurvești" (Exod 20:14). Mântuitorul nostru corectează aici această înțelegere greșită, spunând că „oricine se uită la o femeie, ca s-o poftească, a și preacurvit cu ea în inima lui". El nu spune că acel om *va preacurvi*, ci că *a preacurvit deja*. Trecerea de la ochi la inimă este rapidă și, deoarece ochiul și mâna sunt folosite adesea ca principale îndemnuri spre acest păcat, Mântuitorul nostru le dă ucenicilor Săi și ne dă și nouă acest sfat sobru și sfânt, prin cuvintele pe care le-am citit: „Dacă ochiul tău cel drept te face să cazi în păcat, scoate-l și leapădă-l de la tine" etc.

Cuvintele de aici cuprind în ele un îndemn dublu, apoi un temei dublu și o întărire dublă.

1. Un îndemn dublu: „Dacă ochiul tău cel drept te face să cazi în păcat, scoate-l și

leapădă-l de la tine; dacă mâna ta cea dreaptă te face să cazi în păcat, taie-o și leapăd-o de la tine".

2. Un temei și o întărire duble: „Căci este spre folosul tău să piară unul dintre mădularele tale și să nu-ți fie aruncat tot trupul în gheenă", și la fel vedem în versetul 30.

În analiza acestor cuvinte, mă voi opri mai întâi la explicarea lor, apoi voi face unele observații.

În ce privește explicarea acestor versete, aș vrea să te îndemn să iei seama la următoarele aspecte specifice:

1. Trebuie să cercetăm înțelesul acestor două expresii: „ochiul drept" și „mâna dreaptă". Marea majoritate a comentatorilor biblici susțin că aceste cuvinte trebuie explicate în sens figurativ și nu voi sta acum să îți spun cât de mult abundă scriitorii papistași în propriile lor interpretări date acestor cuvinte. Din acest

pasaj al Scripturii se pot desprinde adevăruri frumoase, dacă ai bunăvoință și fără să fie nevoie să-i forțezi sensul. Asemenea albinei, eu nu vreau să sfâșii floarea pe care mă așez.

Așa că există două interpretări date acestui pasaj, asupra cărora mă voi opri:

(a) Unii înțeleg prin expresiile „ochiul drept" și „mâna dreaptă" cele mai apropiate și mai dragi mângâieri de care avem parte în lumea aceasta, de care trebuie să ne despărțim de dragul lui Hristos, dar nu în sens absolut, ci *numai în cazul în care ele ne fac să cădem în păcat.* Observă că textul spune: *„Dacă* ochiul tău cel drept *te face să cazi în păcat,* scoate-l și leapădă-l de la tine; *dacă* mâna ta cea dreaptă *te face să cazi în păcat,* taie-o și leapăd-o de la tine". Aceasta este *bona expositio*, „o interpretare bună", după distincția făcută de teologii noștri, dar nu *recta expositio*, „o interpretare corectă". Ea

este în acord cu analogia credinței,[1] dar nu se potrivește cu scopul și intenția Mântuitorului nostru în acest pasaj.

(b) Alții înțeleg prin expresiile „ochiul drept" și „mâna dreaptă" poftele îndrăgite, de care este la fel de greu să te desparți ca de mâna sau ochiul drept. Mântuitorul nostru menționează ochiul drept și mâna dreaptă fiindcă acestea sunt cele mai prețuite, având în ele mai mult decât celelalte membre și o căldură naturală și fiind, astfel, mai potrivite pentru acțiune. De aceea, eu sunt convins că acest lucru se poate spune despre mâna dreaptă.

Este adevărat, eu consider că este greu de dovedit că, prin rânduială divină, una dintre mâini ar fi mai folositoare decât cealaltă,

[1] Analogia credinței este un principiu hermeneutic prin care pasajele mai neclare se interpretează în lumina pasajelor mai clare pe aceeași temă sau, după caz, în lumina învățăturii de ansamblu a Scripturii. – n.tr.

dar, așa cum Dumnezeu ne-a dat doi ochi și două urechi, tot astfel El ne-a dat două mâini pentru a le folosi deopotrivă și pentru ca, în anumite cazuri, una să poată suplini pierderea sau neputința celeilalte. Dacă ar fi să alegem, eu aș zice că mâna stângă ar trebui preferată, fiindcă este mai aproape de inimă, izvorul vieții și al acțiunii. Dar Hristos le tratează așa cum consideră de cuviință, cum procedează în multe alte cazuri, iar noi vedem că, în general, mâna dreaptă este mai activă și mai puternică decât cealaltă și, prin urmare, este mai prețioasă pentru noi.

Dar să revenim la subiectul nostru. Unii, spun eu, înțeleg prin „ochiul drept" și „mâna dreaptă" ca fiind vorba despre poftele noastre îndrăgite. În Scriptură, Duhul lui Dumnezeu obișnuiește să exprime în chip figurativ sau metaforic stricăciunea prin părțile și mădularele trupului nostru.

Așa spune Sf. Pavel: „Dar văd în mădularele mele o altă lege, care se luptă împotriva legii primite de mintea mea și mă ține rob legii păcatului, care este în mădularele mele" (Rom. 7:23). Și același apostol spune: „De aceea, omorâți mădularele voastre care sunt pe Pământ: curvia, necurăția, patima..." (Col. 3:5). După cum mădularele trupului firesc au nevoie de disciplinare („mă port aspru cu trupul meu și-l țin în stăpânire", 1 Cor. 9:27), tot așa mădularele trupului păcătos au nevoie de omorâre, iar aici, în textul nostru, păcatul este înfățișat prin ochiul drept și mâna dreaptă.

2. „Dacă ochiul tău cel drept te face să cazi în păcat". În limba greacă, sensul expresiei este cel de „a împiedica", adică te împiedică pe calea datoriei. Trebuie să observăm că ascultarea și sfințenia sunt înfățișate adesea în Scriptură prin simbolismul unei „căi". Iată

un exemplu în acest sens: „Ferice de cei fără prihană în *calea* lor, care umblă întotdeauna după Legea Domnului!" (Ps. 119:1). Noi auzim spunându-se despre oameni că se poticnesc atunci când ceva îi face să se împiedice sau să cadă pe această cale. Iar păcatul este, ca să spunem așa, un obstacol sau o piatră de care oamenii se poticnesc și cad. „Astfel, dar, cine crede că stă în picioare să ia seama să nu cadă" (1 Cor. 10:12).

3. „Scoate-l și leapădă-l de la tine; taie-o și leapăd-o de la tine". Aici avem de-a face cu o metaforă preluată din lumea chirurgilor, care, atunci când întregul trup este pus în primejdie de unul dintre membrele sau organele lui, ei obișnuiesc să-l extirpe, *ne pars sincera trahatur,* „ca nu cumva partea sănătoasă să fie trasă după cea stricată".

Dar, înainte de a trece dincolo de aceste expresii, trebuie să observăm accentul din

ele, și asta în următoarele privințe:

În primul rând, observați că nu ni se spune: „*Îngăduie* să-ți fie scos ochiul drept sau să-ți fie tăiată mâna dreaptă", ci „*tu însuți* scoate-l și leapădă-l de la tine; taie-o și leapăd-o de la tine". Aceasta arată două lucruri:

(a) Noi înșine trebuie să ne implicăm în omorârea poftelor noastre. Păcătoșii trebuie să-și scoată propriii ochi cu propriile mâini. Nu este de ajuns să strigăm către Dumnezeu după ajutor și, între timp, să stăm nepăsători și nelucrători, ca și cum nimic nu ar trebui făcut din partea noastră. Omorârea poftelor și a păcatului este o lucrare care ne revine nouă, deși suntem înzestrați cu putere pentru ea prin Duhul: „Dacă, prin Duhul, faceți să moară faptele trupului, veți trăi" (Rom. 8:13). Noi trebuie să le omorâm, deși facem asta prin Duhul. Datoria este a noastră, chiar

dacă puterea este a lui Dumnezeu. Așa este și aici: „Dacă ochiul tău cel drept te face să cazi în păcat, *tu însuți* scoate-l și leapădă-l de la tine".

(b) Trebuie să fim oameni dornici să facem asta, ca în toate celelalte îndatoriri. *Creștinul moare față de păcat de bunăvoie; el nu este forțat de altcineva să moară.*

În al doilea rând, observați că textul nu spune: „Dacă ochiul tău te face să cazi în păcat, *supraveghează-l mai mult decât de obicei,* cercetează-l cu atenție", ci: „scoate-l", iar asta pentru a arăta că numai omorârea, uciderea și tăierea stricăciunilor noastre va putea să le facă bine sufletelor noastre. Dacă unui om îi este tăiată mâna, ea devine de îndată un mădular mort pentru el. Nu la fel se întâmplă cu plantele când sunt tăiate de la sol, căci deseori ele cresc și dau din nou lăstari. La fel se petrece și cu cele

mai de jos categorii de vietăți. De pildă, dacă tai râmele în mai multe bucăți, fiecare parte va trăi și se va mișca, motiv pentru care biologii numesc astfel de vietăți *insecta*.[2] Când capul unei păsări este despărțit de trup, trupul va mai trăi și va da din aripi câtva timp. Dar despre făpturile mai nobile nu se poate spune același lucru. Aceasta este o regulă sigură în natură: „Unitatea și indivizibilitatea sunt semnul perfecțiunii; multitudinea și divizibilitatea sunt semnul nedesăvârșirii". Cu cât o ființă este mai desăvârșită, cu atât este mai unită în sine și cu atât mai puțin poate trăi vreuna dintre părțile ei separată de întreg. Astfel, această expresie este deosebită în felul în care este aleasă pentru a arăta omorârea poftelor noastre îndrăgite: „Dacă ochiul tău cel

[2] Evident, nu toate insectele au această abilitate, însă autorul face aluzie la sensul inițial dat de biologi prin termenul din limba latină. – n.tr.

drept te face să cazi în păcat, scoate-l și leapădă-l de la tine" etc.

În al treilea rând, textul nostru nu spune doar „scoate-l", ci și „leapădă-l de la tine", pentru a arăta că nu este de ajuns ca omul să-și părăsească păcatul pentru moment, ci trebuie să renunțe la el pentru totdeauna. Nu trebuie să ne despărțim de păcat ca de un prieten, cu gândul să-l revedem și să avem cu el aceeași familiaritate ca odinioară, sau poate chiar una mai mare. Latinii obișnuiau să spună că cearta îndrăgostiților este un motiv pentru înnoirea iubirii. Nu trebuie doar să-i strângem mâna, ci să ne scuturăm mâinile de păcat, așa cum Pavel a scuturat năpârca de pe mâna lui în foc: „Scoate-l și leapădă-l de la tine".

Atât am avut despre explicarea termenilor și a expresiilor folosite.

2.

OCHIUL ȘI MÂNA DREAPTĂ CA INSTRUMENTE ALE PĂCATULUI

Trebuie să îți prezint acum partea de observații sau deducții, care arată în ce fel acționează ochiul și mâna ca pofte și păcate. Despre unele dintre lucrurile de aici voi spune doar câteva cuvinte, ca să rămân concentrat pe ceea ce urmăresc să transmit în principal.

PĂRȚI BUNE ȘI FOLOSITOARE

În primul rând, ochiul și mâna sunt părți bune și folositoare ale trupului omului. Vedeți că Mântuitorul nostru le alege pe acestea dintre toate celelalte părți, pentru că sunt foarte prețioase: „Dacă ochiul tău cel

drept te face să cazi în păcat". „Dacă mâna ta cea dreaptă te face să cazi în păcat".

În ce privește *ochiul*, Mântuitorul nostru ne spune că el este „lumina trupului": „Ochiul este lumina trupului" (Matei 6:22). Ce este lumea fără soare, dacă nu o temniță întunecoasă și tristă? Ce este un om fără ochi, dacă nu un monstru, o făptură diformă? Cei doi ochi sunt ca două luminătoare pe care Dumnezeu le-a așezat în microcosmosul omului, în lumea lui mică. Când Dumnezeu a vrut să-Și exprime dragostea blândă față de poporul Său, El l-a numit „lumina ochilor Lui": „Căci cel ce se atinge de voi se atinge de lumina ochilor Lui" (Zah. 2:8).

Sfântul apostol Pavel folosește o expresie asemănătoare când vorbește despre dragostea galatenilor față de el: „Vă mărturisesc că, dacă ar fi fost cu putință, v-ați fi scos până

și ochii și mi i-ați fi dat" (Gal. 4:15). Am citit undeva despre împăratul Adrian că, din întâmplare, a scos cu o săgeată unul dintre ochii unui slujitor al său. El a poruncit să-l aducă înaintea lui și i-a spus să ceară orice lucru ar dori, pentru ca împăratul să-l despăgubească. Sărmanul om a tăcut, dar împăratul l-a îndemnat din nou. Omul i-a spus că nu va cere nimic, dar că și-ar dori să aibă ochiul pe care îl pierduse, dând astfel de înțeles că nici măcar un împărat nu putea să-l despăgubească pentru pierderea unui ochi.

De aceea, veghează cu multă grijă asupra acestei părți minunate a trupului! Iov spune: „Făcusem un legământ cu ochii mei" (Iov 31:1). „Cel ce își astupă ochii ca să nu vadă răul" (Isaia 33:15). „Cel ce umblă în neprihănire... își leagă ochii ca să nu vadă răul" (Ps. 101:3). Așa cum spune apostolul într-o altă

împrejurare: „Nu vă învață chiar și firea?" (1 Cor. 11:14). Dumnezeu a făcut pentru ochi o pleoapă care se deschide și se închide cu multă ușurință, pentru a ne învăța că uneori este potrivit ca ochiul să fie închis și să nu fie ținut deschis în fața oricărui lucru.

În ce privește *mâna*, ea este partea principală folosită de noi pentru acțiune. Aristotel o numește „instrumentul instrumentelor". Fără mână, n-ar putea exista orașe, târguri, negoț, agricultură sau meșteșuguri. Fără ea, omul s-ar deosebi prea puțin de „dobitoacele care pier", căci la ce i-ar folosi rațiunea dacă nu ar avea o mână prin care s-o pună la lucru? Biologii observă că omul n-ar putea nici să facă, nici să vorbească fără această parte folositoare și necesară, căci, dacă omul nu ar mânca folosindu-și mâinile, ar trebui să se hrănească cu gura, ca un animal, și, în felul acesta, buzele i s-ar îngroșa atât de mult, încât

n-ar mai putea vorbi clar. Și, într-adevăr, experiența ne arată că oamenii cu buze groase au o imperfecțiune a vorbirii.

O, folosește această parte minunată pentru Dumnezeu! În Scriptură, o viață bună este exprimată prin „mâini curate": „Curățiți-vă mâinile, păcătoșilor; curățiți-vă inima, oameni cu inima împărțită!" (Iacov 4:8). Este cea mai mare absurditate imaginabilă să pretinzi că ai o inimă bună, așa cum fac mulți, și totuși să ai mâinile murdare și nelegiuite. Este ca și cum un om ar spune: „Iată un pom care dă roade rele, dar are o rădăcină bună".

CĂDERILE VIN DIN NOI ÎNȘINE

În al doilea rând, poticnirile și căderile vin de la noi înșine. Altfel spus, cauza împiedicării și a căderii se află în noi înșine: o poftă sau alta, un păcat al ochiului drept ori un păcat al mâinii drepte. „Dacă ochiul tău

cel drept *te face* să cazi în păcat". Păcatul nedat morții îl pune pe om într-un mare pericol de a cădea. Într-adevăr, dacă nu vrei ca ochiul tău drept sau mâna ta dreaptă să te facă să cazi în păcat, trebuie să te împotrivești lor: „Scoate-l și leapădă-l de la tine; taie-o și leapăd-o de la tine". Dacă vrei să ai o vedere clară pe calea lui Dumnezeu, trebuie să îți scoți ochiul drept; dacă vrei să umbli drept pe calea lui Dumnezeu, trebuie să îți tai piciorul drept.

PĂCATUL NE APARȚINE

În al treilea rând, păcatul este, în sens propriu și în toate privințele, din noi înșine. „Dacă ochiul *tău* cel drept te face să cazi în păcat". „Dacă mâna *ta* cea dreaptă te face să cazi în păcat". Scriindu-le colosenilor, apostolul Pavel spune astfel: „De aceea, omorâți mădularele *voastre* care sunt pe Pământ: curvia, necurăția, patima" (Col. 3:5, subl.).

Aceste păcate erau mădularele *lor*. Întregul trup al păcatului este al nostru, iar mădularele acelui trup sunt ale noastre. Există o mare deosebire între trupul nostru *natural* și trupul nostru de *păcat*: trupul natural este al nostru *quoad usum,* „în ce privește folosirea lui", dar este al lui Dumnezeu *quoad creationem,* „în virtutea creației lui". Trupul omului a fost creat la început în felul acesta.

Dar există două feluri de creație. Atunci când o ființă este creată din nimic, iar teologii numesc aceasta *creatio immediata,* „creație nemijlocită". Apoi când o ființă este creată din ceva, dar acel ceva este *materia inhabilis,* o materie cu totul indispusă pentru producerea acelui efect și, prin urmare, nu este mai mult decât nimic în raport cu lucrul creat. Astfel, când Dumnezeu a creat femeia dintr-o coastă, când Hristos a transformat

apa în vin și când Dumnezeu l-a făcut pe om din țărâna pământului, avem de-a face cu o creație din ceva, iar teologii o numesc *creatio mediata,* „creație mijlocită".

Prin procesul conceperii și al nașterii noastre, trupul nostru *natural* rămâne o făptură a lui Dumnezeu, dar trupul nostru de *păcat* este făptura noastră. De aici și cuvintele apostolului: „Omorâți mădularele *voastre* care sunt pe pământ" și cuvintele Mântuitorului nostru din textul nostru: „Dacă ochiul *tău* cel drept te face să cazi în păcat". Așadar, păcatul este al nostru, în sens propriu și în toate privințele.

PĂCATELE OCHIULUI ȘI ALE MÂINII

În al patrulea rând, *deși toate păcatele sunt ale noastre, există totuși unele păcate care, într-un fel mai aparte, pot fi numite ale noastre, anume păcatele ochiului nostru drept și ale mâinii noastre drepte*. Altfel

spus, fiecare om are nelegiuirea lui proprie, particulară, păcatul lui îndrăgit. „Dacă ochiul *tău cel drept* te face să cazi în păcat, scoate-l și leapădă-l de la tine; dacă mâna *ta cea dreaptă* te face să cazi în păcat, taie-o și leapăd-o de la tine".

Și despre acest lucru vreau să discutăm aici pe larg, încercând să găsim un răspuns adecvat la întrebarea următoare: „Cum pot fi descoperite și date morții păcatele îndrăgite?"

În discuția noastră de aici înainte, cu ajutorul lui Dumnezeu, voi urma metoda aceasta:

I. Voi analiza de ce păcatul este exprimat uneori în Scriptură prin părțile și mădularele trupului nostru, ca în acest pasaj, prin „ochiul drept" și „mâna dreaptă".

II. Voi arăta că păcatele ochiului nostru drept și ale mâinii noastre drepte, poftele

noastre îndrăgite, pot fi numite într-un fel mai aparte ca fiind ale noastre, sau că fiecare om are nelegiuirea lui proprie, particulară, pe care o iubește mai mult decât pe altele.

III. Voi discuta cum se face că anumite persoane au păcatele lor specifice.

IV. Vom extrage implicații și vom face aplicații practice ale acestei învățături.

3.

POFTA ȘI PĂCATUL CA OCHI ȘI MÂNĂ

PĂCATUL EXPRIMAT PRIN MĂDULARELE TRUPULUI

Trebuie să discutăm acum *de ce păcatul este exprimat în Scriptură prin părțile și mădularele trupului nostru* și, în mod deosebit, în pasajul nostru, prin „ochiul drept" și „mâna dreaptă".

Trebuie să observăm în primul rând că întreaga masă a stricăciunii este denumită în Scriptură „omul cel vechi" și „trupul păcatului": „Știm bine că omul nostru cel vechi a fost răstignit împreună cu El, pentru ca *trupul păcatului* să fie dezbrăcat de puterea lui" (Rom. 6:6, subl.). Ea este denumită de

asemenea „omul cel vechi”. În fiecare tânăr se află un om vechi, ca și cum ar fi un om bătrân, și el este denumit „trupul păcatului”. Dacă păcatul, luat în întregimea și în masa lui, este un trup, atunci păcatele particulare pot fi numite pe bună dreptate părțile și mădularele acestui trup.

Apoi păcatul poate fi exprimat astfel și pentru că, după cum trupul natural își folosește diferitele părți pentru a îndeplini și a duce la capăt lucrările naturale, tot astfel stricăciunea se folosește de diferite pofte pentru a săvârși și a promova lucrările care sunt *păcătoase*.

De asemenea, potrivit ideii celor care susțin că sufletul este creat, așa cum înțeleg eu, păcatul îi este transmis sufletului la început prin intermediul trupului. Desigur, sufletul omului este curat și neîntinat atunci când iese din mâna lui Dumnezeu. Eu le-aș spune

cu smerenie oamenilor învățați să cerceteze mai departe dacă regula aceea, *Corporeum non agit in incorporeum,* sau dacă afirmația că „un trup nu poate întina un duh", nu trebuie analizată mai mult. Experiența ne arată că, după cum sufletul își transmite simțămintele[1] către trup, iar trupul primește de la suflet viață, simțire și mișcare, deși în sine nu este decât o masă de lut lipsită de viață, tot astfel trupul are, la rândul lui, o influență foarte mare asupra sufletului și îi poate transmite, ba chiar îi transmite, propriile lui probleme. De pildă, cei cu trupuri sangvinice sunt înclinați spre poftă; cei colerici, spre pripă și mânie; cei melancolici, spre bănuială și încăpățânare;

[1] În gândirea puritană, conceptul de *simțăminte* sau afecțiuni/afecte cuprinde deopotrivă emoțiile, sentimentele și dorințele. În funcție de contextul specific al fiecărei afirmații, accentul autorilor în folosirea termenului *simțăminte* poate fi pus mai mult, mai puțin sau exclusiv pe una sau mai multe dintre aceste aspecte. – n.tr.

iar cei flegmatici, spre apatie și lașitate. Așadar, păcatul poate fi în trup în sensul dispoziției, înainte de a fi însuflețit de suflet, deși nu în formă. Ce vreau să spun este că trupul poate avea o dispoziție de a întina sufletul înainte de a fi unit cu sufletul; și, dacă lucrurile stau astfel, nu este de mirare că păcatul este exprimat prin părțile și mădularele trupului nostru.

Apoi stricăciunea are de-a face cu acțiunile păcătoase ale trupului și se manifestă prin ele, astfel că poate primi o denumire preluată de la părțile acestuia. De aici și faptul că apostolul, după ce a arătat că atât iudeii, cât și neamurile se află sub păcat, le spune romanilor, pentru a face lucrul acesta vădit, cum se descoperă păcatul în omul exterior: „Gâtlejul lor este un mormânt deschis; se slujesc de limbile lor ca să înșele; sub buze au venin de aspidă" (Rom. 3:13f.). În

Scriptură citim despre păcate ale trupului și de păcate ale duhului: „Deci, fiindcă avem astfel de făgăduințe, preaiubiților, să ne curățim de orice întinăciune a *cărnii* și a *duhului* și să ne ducem sfințirea până la capăt, în frica de Dumnezeu" (2 Cor. 7:1, subl.). Păcatele duhului se manifestă în trup asemenea unor răni pline de ciumă. Oamenii răi sunt pătați pretutindeni și acoperiți de lepră[2] din pricina păcatului; minciuna este o pată pe limbă, mândria este o pată în ochi, mânia este o pată pe frunte, mita este o pată pe mână, idolatria este o pată pe genunchi, ba chiar ele sunt denumite „pete și zbârcituri" (Efes. 5:27), nu oameni *pătați*, ci „pete". Păcatul însuși este o pată și, asemenea focului, schimbă în propria lui natură lucrul asupra

[2] Autorul pare să fi avut în intenție folosirea acestui cuvânt cu referire la petele leopardului, spre deosebire de un termen mai vechi, cu sensul de pete ale leprei sau de pe o persoană atinsă de lepră. - n.ed.

căruia lucrează. O parte a trupului este denumită în Scriptură „o lume de nelegiuiri": „Limba este și ea un foc, este o lume de nelegiuiri" (Iacov 3:6). Câtă nelegiuire se află în lume, dacă în acest mădular atât de mic există „o lume de nelegiuiri"!

SPECIFICITATEA PĂCATELOR

A doua mea sarcină de aici este *să arăt că păcatele ochiului nostru drept și ale mâinii noastre drepte, poftele noastre îndrăgite, pot fi numite într-un fel mai aparte ale noastre, sau că fiecare om are nelegiuirea lui proprie, particulară*. „Dacă ochiul *tău cel drept* te face să cazi în păcat". „Dacă mâna *ta cea dreaptă* te face să cazi în păcat".

Așa cum se întâmplă cu oamenii buni, care, deși au în ei semințele tuturor virtuților, se poate spune că una le aparține într-un fel aparte (Avraam s-a remarcat prin ascultare, Moise prin blândețe, iar Iov prin

răbdare), tot așa stau lucrurile și în cazul oamenilor răi sau al păcatelor lor: deși au în ei sămânța tuturor păcatelor, totuși se poate spune că unul le aparține într-un fel aparte sau specific. Oamenii răi din Scriptură sunt, ca să spunem așa, însemnați pentru diferite păcate *calculo nigro* [„cu o piatră neagră, printr-un semn nefavorabil"]: Cain, pentru crima lui; Simeon și Levi, pentru trădarea lor; Core și ai lui, pentru conspirația lor; Nebucadnețar, pentru mândria lui; Manase, pentru cruzimea lui; Balaam, pentru lăcomia lui.

Sau să luăm seama cum stau lucrurile în trupul *natural*: deși fiecare om are sânge, salivă, fiere și simțăminte, totuși una dintre ele este predominantă și de la ea își primește omul caracterul. La fel este și în cazul trupului de *păcat*: una sau alta dintre trăsăturile păcătoase ajunge să predomine. Cei mai

mulți oameni au un *peccatum in deliciis,* „o bucățică dulce" pe care o rostogolesc sub limbă și pe care nu vor cu niciun chip s-o scuipe sau să se despartă de ea. Nu ar fi greu să demonstrez că până și diferite popoare au păcatele proprii și caracteristice: spaniolii pe ale lor, francezii pe ale lor, olandezii pe ale lor. Priviți în Scriptură și veți vedea că și corintenii aveau păcatul lor, despre care se crede că era desfrânarea și necurăția, motiv pentru care apostolul folosește atât de multe argumente stăruitoare împotriva acestui păcat în epistolele pe care le scrie către ei. Cretanii sunt înfierați ca mincinoși, iar iudeii ca idolatri. Tot astfel, orașele noastre își au fiecare păcatul preferat, satele pe al lor și târgurile pe al lor. Probabil că păcatul Londrei este dezgustul față de mana spirituală, neglijarea și disprețuirea Evangheliei, ca și nefolosirea mijloacelor harului.

4.

FIECARE OM ARE POFTELE ȘI PĂCATELE SALE ÎNDRĂGITE

Trebuie să discutăm acum despre *cum se face că anumite persoane au păcatele lor particulare.*

În primul rând, *oamenii au temperamente și constituții trupești diferite și, de aceea, au păcate particulare, potrivite temperamentelor și constituțiilor lor*. Am văzut mai devreme cum diferitele temperamente îi înclină pe oameni în direcții diferite. În general, făpturile create găsesc în mod natural plăcere în lucrurile care se potrivesc, se adaptează și corespund naturii și constituției lor specifice, căci din aceeași plantă, albina se

hrănește cu floarea, pasărea cu sămânța, oaia cu tulpina sau frunza, iar porcul cu rădăcina. Aceleași semințe nu sunt potrivite și pentru teren nisipos, și pentru cel argilos. Fiecare lucru se dezvoltă cel mai bine acolo unde îi place cel mai mult.

La fel stau lucrurile și în cazul acesta: păcatul tinde să se dezvolte mai ales în acea latură a sufletului pe care o răsfățăm cel mai mult, de care suntem cel mai încântați și care se potrivește cel mai bine temperamentului și constituției noastre. Trebuie să fim atenți să nu împingem prea departe această idee, alături de unii medici și epicurieni care susțin că sufletul nu este altceva decât expresia temperamentului trupului. Dar, fără îndoială, acesta are o influență foarte mare asupra părții superioare a omului. De aici, unii au socotit că nu este potrivit ca persoanele nelegitime să fie primite în ordinele bisericești, și știți că, sub

dispensația Legii, prin rânduiala lui Dumnezeu însuși, era poruncit ca „acela născut din curvie să nu intre în adunarea Domnului, nici chiar al zecelea neam al lui" (Deut. 23:2).

Eu spun cu smerenie că îngăduirea împreunărilor necurate este potrivnică nu doar religiei, ci și principiilor conducerii și guvernării, căci copiii persoanelor desfrânate se dovedesc, în cea mai mare parte, degenerați, lipsiți de noblețe și desfrânați, și ajung astfel petele, ulcerele și rănile pline de ciumă ale conducătorilor țării, ale împărăției și ale statului căruia îi aparțin.

În al doilea rând, există perioade de timp distincte și specifice, vârste distincte și specifice, care înclină omul spre păcate specifice. De exemplu, copilăria înclină spre superficialitate și nestatornicie; tinerețea înclină omul spre desfrânare și risipă; vârsta adultă îl mână spre mândrie și trufie; bătrânețea,

spre irascibilitate. Știți că bolile îi fac pe oameni irascibili, iar bătrânețea însăși, spuneau latinii, este o boală. Dacă nu suntem atenți, trupul de păcat va crește în putere tocmai când trupul natural slăbește. Am auzit despre o femeie evlavioasă, oarecum înclinată spre mânie, care obișnuia să spună: „Trebuie să mă lupt împotriva irascibilității cât sunt tânără, căci altfel ce se va alege de mine când voi fi bătrână?" Tot așa, lăcomia este un păcat spre care bătrânețea este foarte mult înclinată.

În lucrarea sa, intitulată *Moral Philosophy* (cap. 25), Windelin tratează cu abilitate întrebarea aceasta: „De ce sunt bătrânii mai avari decât cei tineri?" Când Dumnezeu îi scoate pe oameni din lume, ei se agață strâns de ea și strigă că nu le vine să plece, și cu adevărat acesta nu este un semn bun. Noi toți știm că oamenii care se scufundă și

se află într-o situație disperată se agață de orice.

În al treilea rând, oamenii au vocații sau chemări distincte și particulare, care îi înclină spre păcate specifice. De pildă, ocupația unui soldat îl împinge spre tâlhărie și violență. De aceea, când soldații l-au întrebat: „Noi ce trebuie să facem?", Ioan Botezătorul le-a spus: „Să nu stoarceți nimic de la nimeni prin amenințări, nici să nu învinuiți pe nimeni pe nedrept; ci să vă mulțumiți cu lefurile voastre" (Luca 3:14). Ocupația unui negustor îl împinge spre minciună, înșelăciune și furt pe seama aproapelui său. Slujitorii bisericii, din dorința de a-i mulțumi pe *cei mai de seamă,* pe care îi numim uneori, printr-o folosire improprie a cuvântului, *„cei mai buni",* sau pe cei mai aleși din parohie, sunt ispitiți să îi lingușească, să le facă acestora pe plac și să coasă perne sub

coatele celor aflați în grija lor.[1] Dregătorii și judecătorii sunt ispitiți spre mită și nedreptate, și dacă nu se poartă o grijă deosebită, însăși chemarea și slujba lor se pot dovedi o cursă în această privință pentru ei și pentru cei peste care au autoritate.

În al patrulea rând, oamenii au modalități diferite și specifice de creștere și educație și, din această pricină, au și păcatele lor specifice. Copilul care își aude tatăl și mama înjurând este înclinat să înjure și el. Copilul căruia părinții îi dau adesea vin și băuturi tari când este mic poate prinde gust pentru ele și le poate îndrăgi, ajungând astfel la maturitate un om necumpătat. Trăind la curtea lui Faraon, Iosif a învățat să spună jurământul imperial. Omul este o făptură foarte înclinată spre imitare, așa că exemplele au o influență foarte

[1] Aluzie la un comportament cu mănuși, ignorând păcatele unor membri pe care predicatorii nu vor să îi deranjeze. – n.tr.

mare asupra oamenilor, atât în privința virtuților, cât și a viciilor, dar mai ales a celor din urmă, căci noi ne molipsim unii de la alții de boli, dar nu ne molipsim de sănătate. De pildă, vorbind despre fiul lui Ieroboam, Scriptura ne spune că el „a făcut ce este rău înaintea Domnului, ca și părinții lui; nu s-a abătut de la păcatele lui Ieroboam, fiul lui Nebat, care făcuse pe Israel să păcătuiască" (2 Împ. 15:9). El a scris după modelul tatălui său și, de aceea, păcatele tatălui său sunt pomenite în mod aparte de Duhul lui Dumnezeu în acel pasaj al Scripturii. Tot astfel, în 2 Samuel 6:20 avem istorisirea despre batjocorirea lui David de către Mical, fiindcă regele dansase înaintea chivotului, și se observă că ea este numită acolo nu *soția lui David,* ci *fiica lui Saul:* „Mical, fata lui Saul, i-a ieșit înainte, și a zis: ‚Cu câtă cinste s-a purtat azi împăratul lui Israel descoperindu-se înaintea slujnicelor supușilor lui,

cum s-ar descoperi un om... de nimic!" De ce este ea numită *fiica lui Saul?* Pentru că învățase această răutate de la tatăl ei. Și avem o experiență dureroasă a acestui lucru în zilele noastre. Odinioară, oamenii puteau spune: „Dumnezeule, am auzit cu urechile noastre, părinții noștri ne-au istorisit lucrările pe care le-ai făcut pe vremea lor, în zilele de odinioară" (Ps. 44:1). Într-adevăr, oamenii din generația aceasta pot spune: „I-am auzit pe părinții noștri înjurând, blestemând, batjocorind și luând în râs căile lui Dumnezeu". Este natural să ne așteptăm ca purtarea oamenilor să corespundă educației pe care ei au primit-o.

5.

IDENTIFICAREA POFTELOR ȘI PĂCATELOR ÎNDRĂGITE

Al patrulea lucru pe care trebuie să îl discutăm ține de a vedea cum să folosim și să aplicăm aceste învățături în propriile noastre vieți.

SPRE DEPLÂNGERE ȘI SMERIRE

Prima aplicație este spre *deplângere și smerire înaintea lui Dumnezeu, și asta chiar acum.* Pe noi ne preocupă păcatele altor oameni (păcatele liderilor, păcatele slujitorilor bisericii) asemenea fariseului: „Dumnezeule, Îți mulțumesc că nu sunt ca ceilalți oameni: răpitori, nedrepți, preacurvari" etc., „sau ca vameșul acesta" (Luca 18:11). Dar unde este în tot acest timp omul care ia seama la

propria nelegiuire, la păcatul ochiului *său* drept sau la păcatul mâinii *sale* drepte? Printre noi se aud strigăte puternice: „Ce au făcut *alții*?", dar cine se lovește peste piept și spune: „Ce am făcut *eu?*"

Noi căutăm pretutindeni acești idoli, numai nu acolo unde Rahela noastră stă așezată peste idolul ei.

SPRE CERCETAREA DE SINE

Poate că vreun biet suflet va spune: „Dacă aș cunoaște acest păcat particular, acest păcat al ochiului meu drept sau al mâinii mele drepte, Domnul știe că l-aș scoate numaidecât pe unul și l-aș lepăda pe celălalt".

În acest sens, a doua aplicație corectă a acestui text vizează *cercetarea de sine, pentru a vedea cum poate fi descoperit acest păcat*. În acest scop, ia seama la următoarele semne sau reguli:

Dragostea și considerația față de acel păcat

În primul rând, păcatul îndrăgit poate fi cunoscut după *dragostea* și *considerația* plină de blândețe pe care păcătosul le poartă acestui păcat. Dragostea puternică vizează, în mare parte, un singur obiect. Dorințele noastre sunt asemenea razelor soarelui într-o lupă; cu cât sunt mai bine unite într-un singur punct, cu atât sunt mai fierbinți. Un om rău are o dorință deosebită pentru pofta lui particulară. Așa cum Avraam a exclamat: „Să trăiască Ismael înaintea Ta!" (Gen. 17:18), tot așa omul rău spune: „O, de ar putea fi cruțat acest păcat!" Acesta este Beniamin al lui. Sufletul este gata să spună: „Un păcat trebuie scos, iar altul trebuie tăiat; dar trebuie să moară și această poftă îndrăgită? Toate acestea sunt împotriva mea".

Păcătosul pare să se pocăiască de păcat, să condamne păcatul și să se condamne pe sine

pentru păcat. Dar, când vine vremea executării, omul este foarte milos: pentru păcatul acesta se acordă o amânare, iar pentru celălalt, o iertare. O, cât de greu îi vine să îi taie gâtul poftei lui favorite! Este o situație jalnică atunci când omul se apucă să-și ierte propriul păcat, căci aceasta este *crudelitas parcens,* o cruzime îngăduitoare! Iar dacă se întâmplă ca păcatul lui îndrăgit să moară de moarte naturală, adică dacă adulterul, de exemplu, nu se mai poate deda în fapt necurăției trupești ca odinioară, din pricina bătrâneții, totuși acel om ține acel păcat în inimă până în mormânt, așa cum ne însoțim prietenii dragi, și jelește din toată inima că el și pofta lui dragă trebuie să se despartă.

Cel care tulbură cel mai mult

În al doilea rând, păcatul drag firii poate fi cunoscut și prin identificarea păcatului *care ne tulbură cel mai mult în îndatoririle*

sfinte. Poți ști că a fi rece este ceva natural pentru apă și că ei îi place cel mai mult această însușire, fiindcă, oricât de mult ar fi încălzită, ea va lucra mereu pentru a reveni la temperatura proprie. Tot așa, sufletele pot fi încălzite uneori printr-un mijloc al harului, dar ele se răcesc repede și continuă să se îndrepte spre pofta lor proprie, spre păcatul pe care îl îndrăgesc cel mai mult. Poți observa în Scriptură că Dumnezeu, ca să vorbim în felul oamenilor, *Își amintește* într-un fel deosebit de păcatele oamenilor răi săvârșite în timpul îndeplinirii îndatoririlor sfinte: „Ei junghie vitele pe care Mi le aduc, și carnea le-o mănâncă; de aceea Domnul nu le primește! Acum Domnul Își aduce aminte de nelegiuirea lor, și le va pedepsi păcatele" (Osea 8:13). Este ca și cum un tâlhar sau un ucigaș condamnat ar scăpa din închisoare și apoi ar îndrăzni să vină în prezența judecătorului; acest lucru îi aduce

aminte judecătorului de tâlhăria sau nelegiuirea lui, și aici pedeapsa lor este păcatul dat pe față. Ei își aduc aminte de păcatele lor în timpul îndatoririlor lor, și așa va face și Dumnezeu. Chiar și copiii lui Dumnezeu sunt atinși uneori de acest lucru. Mândria era păcatul principal al ucenicilor și, în timp ce vindecau bolile și scoteau demonii din trupurile altor oameni, diavolul mândriei se mișca în propriile suflete. Mântuitorul nostru îi mustră pentru aceasta: „Nu vă bucurați de faptul că duhurile vă sunt supuse, ci bucurați-vă că numele voastre sunt scrise în Ceruri" (Luca 10:20).

Cel care stăpânește peste toate păcatele

În al treilea rând, păcatul îndrăgit poate fi cunoscut după *stăpânirea* și *puterea* lui poruncitoare asupra tuturor celorlalte păcate. După cum există un fel de stăpânire în Iad (una de felul ei, Belzebul fiind numit

„domnul dracilor"), tot astfel, în sufletul unui om rău, un păcat sau altul se află mereu deasupra și domnește ca de pe un tron. Toate celelalte păcate îngenunchează, ca să spunem așa, înaintea acestui păcat, îi poartă trena și îi sunt slujitori ascultători: el îi spune unuia „du-te", și acela se duce; altuia îi spune „vino", și acela vine. De pildă, dacă *lăcomia* este păcatul îndrăgit, minciuna, înșelăciunea și purtarea nedreaptă îi vor sluji. Dacă păcatul îndrăgit este *ambiția*, oportunismul și compromisul păcătos îi vor sluji. Dacă este *adulterul*, îi vor sluji risipirea păcătoasă a timpului, a avuției și a trupului. Dacă *slava deșartă* este marele păcat al fariseilor, atunci devorarea caselor văduvelor, sub pretextul rugăciunilor lungi, îi va sluji acestui păcat. Așa cum se întâmplă cu trupul unui om atunci când este rănit sau mutilat, toate lucrurile rele se îndreaptă spre partea care este bolnavă. De aceea, când

omul este rănit pentru prima dată, el simte puțină durere, fiindcă suferă numai din pricina despărțirii părții respective; dar, mai târziu, durerea crește, căci atunci suferă în două feluri: atât din pricina despărțirii mădularului, cât și din pricina afluxului de lucruri sau dorințe rele. Când sufletul a primit o tăietură, o rană mai mare decât de obicei, din pricina păcatului lui iubit, toate simțămintele păcătoase se grăbesc să hrănească acea nelegiuire; astfel, acesta este păcatul care conduce și stăpânește sufletul. Altfel spus, asupra păcătosului pare să fi fost rostit blestemul lui Ham: el este „robul robilor", căci toate celelalte păcate ale lui sunt slujitoare ale păcatului lui îndrăgit, iar el însuși este robul tuturor.

Cel pentru care ne mustră conștiința

În al patrulea rând, *păcatul pentru care conștiința îl mustră pe om într-un fel aparte*

este, probabil, păcatul lui specific. Cuvântul din greacă tradus prin *conștiință* are sensul de „cunoaștere împreună" sau „cunoaștere cu altcineva". Ea ia cunoștință de lucruri împreună cu Dumnezeu. Conștiința este locțiitorul lui Dumnezeu, iscoada lui Dumnezeu, informatorul lui Dumnezeu (iertați-mi cuvântul) în inima noastră, un notar exact al oricărui lucru pe care îl gândim sau îl facem, un martor împreună cu Dumnezeu, cum spune Sf. Pavel: „Spun adevărul în Hristos, nu mint; cugetul meu, luminat de Duhul Sfânt, îmi este martor" (Rom. 9:1). Așadar, vrei să-ți cunoști păcatul îndrăgit? Ia seama la glasul conștiinței. Te condamnă ea pentru mândrie, mânie, iubirea de lume sau prigonirea căilor lui Dumnezeu? O, ține minte că ea este locțiitorul lui Dumnezeu; cinstește-o atât de mult, încât să cântărești și să iei în considerare cu seriozitate ceea ce ea spune. Este foarte probabil ca acesta să fie

păcatul tău specific: lucrul care Îl dezonorează cel mai mult pe Dumnezeu te va tulbura cel mai mult, dacă ai o conștiință cât de cât sensibilă. Mulți oameni se poartă cu propria conștiință așa cum s-a purtat Felix cu Pavel: ascultă de ea o vreme, cât le vorbește despre greșelile lor mai mici sau despre faptul că sunt păcătoși în general, dar, când îi mustră pentru pofta lor favorită, deși nu-i pot spune „taci", îi spun totuși cum i-a spus Felix lui Pavel: „De astădată, du-te; când voi mai avea prilej, te voi chema" (v. F.A. 24:25).

Cel nerăbdător sub mustrare

În al cincilea rând, păcatul îndrăgit poate fi cunoscut prin *nerăbdarea omului când este mustrat.* Irod îl asculta cu plăcere pe Ioan Botezătorul până când acesta a predicat împotriva Irodiadei lui. Aceasta este o atitudine de genul *noli metangere,* „nu te

atinge de mine". Atunci când este atinsă, planta-animal sau planta sensibilă, cum este numită, se strânge și se contractă, și la fel se retrage păcătosul când este atins în locul dureros. Ochiul este o parte delicată și se irită ușor dacă umbli la el. Acesta este motivul pentru care oamenii se înfurie împotriva unei predicări puternice, care cercetează sufletul și îl mântuiește. Cei mai mulți preferă șarlatanii și vracii care folosesc numai alifii liniștitoare și plasturi vindecători; dar pe chirurgii credincioși, care, potrivit artei lor, cercetează, sondează și curăță rana, nu-i pot suferi! „Îl urăsc", spune Ahab despre Mica, „căci nu-mi prorocește nimic bun, ci numai rău" (1 Împ. 22:8). Voi adăuga numai că omul, mai ales slujitorul bisericii, care îl mustră pe altul pentru păcatele lui, trebuie să fie el însuși, pe cât este cu putință, fără vină. Apostolul sugerează acest lucru: „Tu, care îi înveți pe alții, pe tine însuți nu te înveți?"

(Rom. 2:21). Omul care îi învață pe alții trebuie cu atât mai mult să se învețe pe sine. Noi îi învățăm pe alții atunci când le oferim reguli și porunci pe care trebuie să le respecte; și ne învățăm pe noi înșine atunci când ascultăm de acele reguli. „Tu, care propovăduiești: ‚Să nu furi', furi? Tu, care zici: ‚Să nu preacurvești', preacurvești?" (Rom. 2:21-22). Omul care are o bârnă în ochiul lui nu este în măsură să scoată paiul din ochiul fratelui său.

Cel care ne face părtinitori în apărarea și justificarea lui

În al șaselea rând, păcatul iubit poate fi cunoscut prin faptul că *îl face pe om să fie vădit părtinitor în propria lui pricină*. David a putut să-și permită să ia nevasta altui bărbat și, în același timp, putea să condamne la moarte un om pentru că își însușise mielul altuia.

Cel pe care îl apărăm și îl justificăm

În al șaptelea rând, păcatul iubit poate fi cunoscut după *acoperirile, pretextele și justificările frumoase* pe care păcătosul le găsește pentru acest păcat. Necurăția și necumpătarea sunt socotite „doar năzbâtii ale tinereții, ca semănatul ovăzului sălbatic"; luxul este „măreție"; lăcomia este „bună gospodărire"; mândria este „o dovadă de noblețe și de grandoare sufletească", ba chiar (ceea ce este și mai grav) este socotită „smerenie". Unii se înjosesc în societate și numesc acest lucru „smerenie", când, în realitate, ea este culmea trufiei lor; asemenea arcașului care trage săgeata înapoi pentru ca aceasta să zboare cu atât mai sus și mai departe.

Este o orbire sau o amăgire bizară, ori amândouă, să numești „alb" ceea ce nu este *galben* sau de vreo culoare intermediară, ci *negru*; totuși, așa stau lucrurile cu mulți

oameni: ei își modelează pofta favorită după chipul virtuților cărora le este cu totul potrivnică. Fiecare om rău este avocatul păcatului lui și îi va susține cauza fără plată. „O", spune Iuda, „la ce bun risipa aceasta? Mirul acesta s-ar fi putut vinde cu mult și banii să se dea săracilor" (cf. Matei 26:8-9). „A zis lucrul acesta", spune un alt evanghelist, „nu pentru că purta grijă de săraci, ci pentru că era un hoț și, ca unul care ținea punga, lua el ce se punea în ea" (Ioan 12:6). Ferește-te să spui ceva în vederea justificării tale în vreo faptă nelegiuită. Tu știi că răufăcătorul este condamnat înainte de a fi dat morții, și la fel se petrec lucrurile cu păcatul. Când păcătosul este îndreptățit, păcatul lui este condamnat; iar după condamnare urmează executarea. Iov se apără în această privință: „Dacă mi-am ascuns fărădelegile, ca oamenii, și mi-am închis nelegiuirea în sân", atunci „să crească spini din el în loc de

grâu" (Iov 31:33, 40). Este ca și cum el ar fi spus: „Nu mi-am ascuns nelegiuirea așa cum a făcut Adam; nu mi-am acoperit fărădelegea, ci am fost deschis și sincer". Psalmistul spune: „Ferice de cel cu fărădelegea iertată și de cel cu păcatul acoperit" (Ps. 32:1). Dar acoperirea trebuie făcută de mâna lui Dumnezeu, nu de a noastră.

Cel în care sufletul se învoiește mai ușor

În al optulea rând, dacă există un păcat *cu care sufletul se învoiește mai lesne* decât cu oricare altul, acela este păcatul lui îndrăgit, păcatul ochiului său drept sau al mâinii sale drepte. Samson, pe care toată lumea nu-l putea lipsi de puterea lui, a fost convins cu ușurință de Dalila. Privește cum descrie Solomon purtarea curvei față de tânărul fără minte: „Tot vorbindu-i, ea l-a ademenit, și l-a atras cu buzele ei ademenitoare" (Prov. 7:21); tot ce a putut face ea a fost să-l lingușească și, cu

toate acestea, se spune că l-a silit. Păcatul lucrează în întregime prin ademenire. „Fiecare este ispitit când este atras de pofta lui însuși și momit" (Iacov 1:14).

Totuși, puterea lui este atât de mare, încât ajunge să acționeze ca o constrângere, după cum cererea unui împărat ajunge să fie o poruncă.

Cel mai nedorit să fie păcat

În al nouălea rând, păcatul despre care omul *și-ar dori să nu fie păcat* este, probabil, păcatul lui îndrăgit. Cazul tânărului din Evanghelie este grăitor în această privință. Mântuitorul nostru îi spune: „‚Dacă vrei să fii desăvârșit, du-te de vinde ce ai, dă la săraci și vei avea o comoară în Cer. Apoi vino și urmează-Mă'... Când a auzit tânărul vorba aceasta, a plecat foarte întristat" (Matei 19:21-22), adică l-a tulburat foarte mult faptul că exista un asemenea adevăr – că lumea

trebuia părăsită de dragul lui Hristos. Tot astfel, în Psalmul 14:1 ni se spune că „nebunul zice în inima lui: ‚Nu este Dumnezeu!'" „O", spune nebunul, „de n-ar exista Dumnezeu! De n-ar exista Cerul! De n-ar exista Iadul!" În cazul acesta, ateismul era păcatul îndrăgit.

Mai întâi, oamenii își *doresc* să nu existe niciun Dumnezeu, apoi ajung să *judece* astfel și să *spună* asta. După un timp, dorințele carnale se așază în minte și judecată. Este posibil ca, prin umblarea pe căi nedrepte, printr-o practică neîntreruptă a înșelăciunii și a fraudei, oamenii să-și închidă și să-și întemnițeze atât de mult lumina naturală și să-și încețoșeze atât de tare rațiunea și judecata, încât, în cele din urmă, să-și înșele și să-și amăgească propriile suflete și să socotească un act de dreptate și neprihănire tocmai acest lucru.

Cel la care ne gândim cel mai mult

În al zecelea rând, păcatul *la care ne gândim prima dată dimineața și ultima dată seara* este, probabil, păcatul nostru îndrăgit. Dumnezeu este binele suprem, obiectul principal al dragostei noastre și, de aceea, după cum El este în Sine Alfa și Omega, la fel este El și pentru poporul Său: „Începutul și Sfârșitul, Cel dintâi și Cel de pe urmă" (Apoc. 22:13). Copiii Lui își încep ziua cu El: „Când mă trezesc, sunt tot cu Tine" (Ps. 139:18). De asemenea, ei își încheie ziua cu El, căci așa spune mireasa: „Am căutat noaptea, în așternutul meu, am căutat pe iubitul inimii mele" (Cânt. 3:1). Amândouă sunt menționate aici: „Sufletul meu Te dorește noaptea și duhul meu Te caută înăuntrul meu" (Isaia 26:9). Dar acest păcat despre care vorbesc (asemenea acelui „om al fărădelegii" despre care citim în 2 Tesaloniceni 2:8, „omul păcatului") „se împotrivește și se

înalță mai presus de tot ce se numește Dumnezeu și se așază în Templul lui Dumnezeu" (v. 4). O poftă îndrăgită este, de obicei, *primul* și *ultimul* lucru al păcătosului: el o primește mai întâi dimineața și își ia rămas-bun de la ea abia seara. Ba chiar el simte că această poftă favorită trebuie primită cu drag și răsfățată în odaia de culcare. Vorbind despre un om rău, psalmistul ne spune: „În așternutul lui se gândește la răutate" (Ps. 36:4). De cele mai multe ori, cel pe care îl primim lângă pat este un prieten foarte apropiat.

Cel care ne urmărește în singurătate

În al unsprezecelea rând, păcatul *care ne urmărește cel mai mult și ne tulbură în singurătățile și retragerile noastre* este păcatul nostru îndrăgit. Prin asta vreau să spun că, atunci când omul este singur, în odaia lui sau în solitudine, iar gândurile îi rătăcesc,

păcatul spre care ele se îndreaptă și cu care se învoiesc poate fi păcatul lui îndrăgit, căci curentul sufletului curge în acea direcție. O, creștine! Observă mișcările inimii tale în singurătate și poate că vei face câteva descoperiri. Când un om se retrage într-un loc singuratic, de obicei este nepotrivit să-l tulburi. Și acela care i se alătură și îi oferă companie în astfel de împrejurări trebuie să îi fie prieten adevărat. Tot așa, păcatul pe care îl iubim mai mult decât de obicei este cel care se strecoară în clipele noastre de intimitate și solitudine.

Cel pentru care suntem gata să suferim

În final, păcatul *pentru care suntem dispuși să îndurăm cele mai mari greutăți și suferințe* este păcatul nostru îndrăgit. De pildă, dacă lăcomia este păcatul favorit, la ce slujbe josnice, absurde și irațională îl va împinge pe om! Cât de zgârcit, meschin și josnic va trăi

acel om în târgul sau parohia lui, și cât de mult se va expune batjocurii și disprețului tuturor celor care îl cunosc! Dacă ambiția este păcatul îndrăgit, cât de mult va jura și se va lepăda de jurăminte, va face compromisuri și, asemenea luntrașilor, va privi într-o parte și va vâsli în alta, făcând aproape orice, numai să obțină o promovare sau să îi fie satisfăcută ambiția! Dacă necurăția sexuală este păcatul îndrăgit al omului, o, cum își va distruge el trupul, își va dezonora numele și își va ruina averea pentru a-și satisface pofta! Îndrăznesc să afirm că cele mai rele și mai josnice munci imaginabile – să speli oale și vase, să tragi la vâsle, să sapi în mină – sunt ocupații onorabile în comparație cu aceasta.

6.

SFATURI PRACTICE ÎN OMORÂREA POFTELOR ȘI PĂCATELOR IUBITE

A treia categorie de aplicații vizează *îndemnarea și îndrumarea, și în acest sens voi stărui pe lângă tine să dai morții păcatul îndrăgit și îți voi arăta cum poate fi el omorât.* Voi relua aici acel pasaj din Scriptură pe această temă: „Omorâți mădularele voastre care sunt pe Pământ" (Col. 3:5), ceea ce ne învață că fiecare păcat trebuie dat morții. Trebuie să știi că, așa cum moartea are în vedere mădularele trupului natural, tot astfel omorârea despre care vorbim aici are în vedere mădularele trupului de păcat. La moarte, sufletul este despărțit nu doar de un singur mădular, cum se întâmplă în paralizie

sau în amorțeală, ci de toate, inclusiv de părțile principale ale trupului, la fel ca de celelalte. La fel este și în moartea spirituală: sufletul este despărțit nu doar de un mădular păcătos, ci de întregul trup de păcat, de părțile și mădularele principale ale acestui trup, la fel ca de celelalte. Ochiul drept este mort și mâna dreaptă este moartă; lucrul acesta trebuie să fie așa, căci unul este „scos", iar celălalt este „tăiat".

Creștinul trebuie să se poarte cu pofta lui favorită așa cum s-au purtat israeliții cu Adoni-Bezec: „I-au tăiat degetele cele mari de la mâini și de la picioare" (Jud. 1:6). La fel trebuie să procedezi și tu cu acest păcat: lovește-l, slutește-l, mutilează-l, astfel încât să nu mai poată merge, nici să stea în picioare, nici să acționeze, nici măcar să se poată mișca, dacă ar fi cu putință. În acest scop, ia seama la următoarele îndrumări:

1. Străduiește-te să îți oțelești inima cu un curaj sfânt și cu hotărâre împotriva acestui păcat.

Din pricina josniciei și a lașității duhului, oamenii cad în mâna dreaptă a vrăjmașului lor spiritual. Să îți dau câteva exemple în această privință. Te ispitește diavolul la necurăție? Acesta este păcatul ochiului tău drept sau al mâinii tale drepte? Însușește-ți hotărârea sfântului apostol Pavel: „Voi lua eu mădularele lui Hristos și voi face din ele mădulare ale unei curve? Nicidecum!" (1 Cor. 6:15). Însușește-ți hotărârea lui Iosif: „Cum aș putea să fac un rău atât de mare și să păcătuiesc împotriva lui Dumnezeu?" (Gen. 39:9). Te ispitește diavolul la blasfemie, la nelegiuire, la minciună sau la vreun alt păcat de felul acesta? Însușește-ți hotărârea psalmistului: „Ziceam: Voi veghea asupra căilor mele, ca să nu păcătuiesc cu limba; îmi voi pune frâu gurii, cât va sta cel

rău înaintea mea" (Ps. 39:1). Ești ispitit la idolatrie, să negi adevărurile lui Hristos, să te lepezi de credință și de o conștiință curată? Însușește-ți hotărârea celor trei tineri: „Să știi, împărate, că nu vom sluji dumnezeilor tăi și nici nu ne vom închina chipului de aur pe care l-ai înălțat!" (Dan. 3:18). Fiecare om ar trebui să fie ca un prinț peste poftele sale și, asemenea căpeteniilor lui Iosua, să-și pună picioarele pe grumazul lor. În această privință, curajul, hotărârea și asprimea au mult succes. În special, pune la lucru răzbunarea împotriva poftei tale îndrăgite. „Nu lupta", comparativ vorbind, „împotriva celor mici sau celor mari", ci împotriva acestui păcat împărătesc, a acestui păcat stăpânitor.

2. Pocăința pentru nelegiuirea ta specifică să fie specifică.

Nu este de ajuns să îți mărturisești păcatele în bloc, în general, ci în rugăciune trebuie să

iei aminte în mod deosebit la păcatul ochiului tău drept și la păcatul mâinii tale drepte. Astfel, David a fost precis în pocăința lui: „Împotriva Ta, numai împotriva Ta, am păcătuit și am făcut ce este rău înaintea Ta" (Ps. 51:4), acest rău al uciderii și acest rău al adulterului, arătând, ca și cum ar fi indicat cu degetul, care erau păcatele lui specifice. Zacheu face o mărturisire precisă a răului și nedreptății de care se făcuse vinovat: „Iată, Doamne, jumătate din avuția mea o dau săracilor; și, dacă am năpăstuit pe cineva cu ceva, îi dau înapoi împătrit" (Luca 19:8). Expresia „dacă" din acel loc nu exprimă neapărat îndoială, ci poate avea sensul unei presupuneri. „Dacă am luat", adică „de vreme ce am luat de la oameni prin înșelăciune!"

3. Ferește-te de lucrurile care pot prilejui săvârșirea acestui păcat.

De pildă, dacă ești înclinat spre păcatul

minciunii, „pune o ușă înaintea buzelor tale"; dacă ești înclinat spre lăcomie și beție, „când te duci la un ospăț, pune-ți un cuțit în gât". Noi obișnuim să spunem, ca un proverb, că „ocazia îl face pe hoț". Lucrul acesta este adevărat și în alte cazuri: ocazia îl face pe mincinos; oportunitatea îl face pe om bețiv. De aceea, este semnul unei inimi rele să cochetezi cu prilejurile de a păcătui. „Nu te uita la vin când curge roșu și face mărgăritare în pahar" (Prov. 23:31), spune Solomon. Nu este neapărat nelegitim să te uiți la vinul din pahar, dar dacă acest lucru poate prilejui neînfrânarea, înaintea privirii tale este așezată o poruncă. Porunca aceea care interzice un păcat, interzice și lucrurile care duc la el, după cum observă comentatorii învățați ai Decalogului. Acest lucru este exprimat uneori în Scriptură astfel: porunca prin care este interzis adulterul cuprinde toate cauzele și prilejurile lui. Astfel,

vorbind despre o desfrânată, Solomon spune: „Depărtează-te de drumul care duce la ea și nu te apropia de ușa casei ei" (Prov. 5:8). Asemenea bolilor molipsitoare, desfrânatele fac casele în care se află să devină infectate; de aceea se spune „nu te apropia de ușa casei ei". „Feriți-vă de orice se pare rău" (1 Tes. 5:22). Știu că unii nu sunt de acord cu traducerea termenului εἶδος prin „aparență" [sau înfățișare, n.tr.] și socotesc mai degrabă că ar trebui explicat prin „fel" sau „categorie". Dar dacă acel cuvânt este folosit într-un astfel de sens în întreaga carte a lui Dumnezeu, este un lucru foarte discutabil. De aceea, nu știu de ce ar trebui să ne îndepărtăm de șirul comentatorilor și de înțelesul dat de traducătorii noștri învățați. Când Dumnezeu a vrut să interzică păcatul nedreptății, vânzarea mărfurilor cu greutăți false, observați cum este exprimat lucrul acesta: „Să n-ai în sacul tău două feluri de

greutăți, una mare și alta mică" (Deut. 25:13). Nu era păcat numai să vinzi mărfuri folosind un fel de greutăți și să primești mărfuri folosind un alt fel de greutăți, ci și să „ai în sacul tău o greutate mare și una mică". Dumnezeu vrea ca nici măcar să nu ne apropiem de păcatul nedreptății. De aici vine și avertismentul Sf. Ioan: „Copilașilor, păziți-vă de idoli!" (1 Ioan 5:21). Dacă vrei să eviți idolatria, ferește-te de idoli. Cel care nu vrea să audă clopotul nu trebuie să umble la funie.

4. Roagă-te lui Dumnezeu să nu cazi într-o asemenea stare încât să fie stârnită stricăciunea spre care ești cel mai înclinat.

Aceasta a fost pricina pierzării lui Iuda: el era înclinat din fire spre câștig necinstit și avea slujba de a purta punga; astfel, pofta lui a fost stârnită. Când un om este înclinat spre trufie, este o cursă pentru el să se afle într-un loc înalt. Când altul este mânios, este trist să aibă de-a face mereu sau mai ales cu cei care

sunt ca niște „cărbuni aprinși", care, prin provocări și purtări nedemne, aruncă mingi de foc spre sufletul omului; iar acesta, având o fire ca praful de pușcă, se aprinde numai-decât. Cu cât relațiile sunt mai apropiate în această privință, cu atât lucrurile sunt mai rele. Este trist când arde casa vecinului cel mai apropiat; dar este și mai rău când arde casa mea. Poporului lui Dumnezeu i s-a făcut făgăduința că toate împrejurările vieții și toate acțiunile providenței „lucrează împreună spre binele lor" (cf. Rom. 8:28); prin urmare, atunci când împrejurările și relațiile noastre lucrează înspre răul nostru, mai ales în ceea ce privește sufletele noastre, situația trebuie să fie foarte tristă.

5. *Învață să tratezi cu suspiciune lucrurile care te încântă.*

„Femeia a văzut că pomul era bun de mâncat și plăcut de privit" (Gen. 3:6). Plăcerile

carnale sunt fructe oprite. Agripina și-a otrăvit soțul în mâncarea pe care acesta o iubea cel mai mult. Diavolul ne ispitește cu bucate otrăvite în chip dulce. Dragostea și plăcerea merg împreună și merg la pas. Mulți oameni au fost ruinați de bogății, onoruri și mângâieri lumești, asemenea albinei care se înecă în propria miere. Dragi creștini, fiți atenți; fiecare dintre noi are în cap pofta dulce a Evei.

6. Străduiește-te să pui la lucru, într-o manieră aparte, harul care este potrivnic păcatului tău îndrăgit.

De pildă, dacă mânia este păcatul tău favorit, străduiește-te să pui la lucru harul blândeții; dacă este excesul, pune la lucru harul cumpătării; dacă este desfrânarea, pune la lucru harul curăției. Acolo unde harul este ajutat de natura omului, datorită temperamentului și constituției omului, puțin har va avea un efect mare. Dar atunci când harul trebuie folosit împotriva naturii,

este nevoie ca el să fie puternic și activ. În anumite împrejurări, luntrașii se pot odihni, iar bărcile lor înaintează singure; dar când vântul și curentul sunt împotriva lor, ei trebuie să trudească din greu la vâsle. Aici este nevoie de muncă și de efort.

7. Veghează asupra inimii tale.

„Păzește-ți inima mai mult decât orice, căci din ea ies izvoarele vieții" (Prov. 4:23). Tot astfel spune Mântuitorul nostru: „Căci din inimă ies gândurile rele, uciderile, preacurviile, curviile, furtișagurile, mărturiile mincinoase, hulele" (Matei 15:19). Evlavia nu este decât o închipuire atât timp cât inima nu este reformată. Noi citim în cartea Psalmilor despre întoarcerea lui Israel la Dumnezeu că, atunci „când îi lovea de moarte, ei Îl căutau, se întorceau și se îndreptau spre Dumnezeu. Își aduceau aminte că Dumnezeu este stânca lor, că Dumnezeul cel

Preaînalt este Izbăvitorul lor" (Ps. 78:34-35). Dar era dreaptă întoarcerea lor? Nu, căci ei „Îl înșelau cu gura și-L mințeau cu limba" (v. 36). Și de unde venea acest lucru? „Inima nu le era tare față de El și nu erau credincioși legământului Său" (v. 37). De aceea, omoară păcatul chiar de la începutul lui, de la prima sa manifestare. Pune securea la rădăcină. Așa cum în rădăcină este mai multă sevă decât în ramuri, în inimă este mai mult păcat decât în viață. O singură lovitură la rădăcina copacului contribuie mai mult la uscarea lui decât multe lovituri date trunchiului, ramurilor sau oricărei alte părți.

Pentru a-ți stimula râvna în această privință, să știi că mișcările păcatului original, pe cât sunt de statornice, pe atât sunt de violente și de nestăpânite. Îmi amintesc că Davenant făcea următoarea deosebire între iertarea păcatelor *actuale* și cea a păcatului

original: „Când păcatele actuale sunt iertate", spune el, „ele sunt îndepărtate cu totul, atât în ce privește *vinovăția*, cât și în *întinăciunea* lor. Dar nu așa stau lucrurile cu păcatul original: vinovăția este înlăturată, dar pata rămâne. Acesta este un păcat care locuiește în noi, care rămâne în noi și se ține scai de noi, căci nu vom scăpa de trupul morții decât la moartea trupului" (*De Justitia habituali et actuali,* cap. 5). Păcatul este un chiriaș rău. El nu va ieși din casă până când casa nu se va prăbuși peste capul lui. Certitudinea prezenței acestui păcat este un argument pentru eficacitatea și mai mare a lucrării lui: felul în care el lucrează urmează felului în care există. Focul care nu poate fi stins arde mai puternic decât acela care poate fi stins. Motivul pentru care îngerii împlinesc astăzi voia lui Dumnezeu într-un fel mai înalt decât sfinții de pe Pământ este că ei au un asemenea principiu al sfințeniei,

care nu poate fi pierdut pe vecie; pe când sfinții de pe Pământ au un principiu al sfințeniei mai slab, care poate, din nefericire, să se micșoreze, deși apoi poate fi întărit din nou. Motivul pentru care sufletul unei persoane sănătoase se mișcă și lucrează cu mai multă vioiciune, energie și putere decât sufletul unui om bolnav este că, în cazul celui din urmă, sufletul poate fi pe punctul de a pleca și de a-și lua rămas-bun de la trup sau, cel puțin, se poate afla în primejdia de a face aceasta; în vreme ce, în cazul celui dintâi, fiind vorba de un om cu o constituție trupească sănătoasă și puternică, sufletul poate să lucreze, să îi dea formă și viață trupului vreme de mulți ani.

8. Cultivă respect față de toate poruncile lui Dumnezeu.

„Atunci nu voi roși de rușine, la vederea tuturor poruncilor Tale" (Ps. 119:6). Motivul pentru care oamenii își îngăduie vreo

poftă este că își aleg și își selectează îndatoririle și, astfel, nu slujesc voii lui Dumnezeu, ci propriei lor alegeri. O! Câți oameni nu Îi răspund Domnului printr-o ascultare pe jumătate! Asemenea ecoului, care nu repetă în întregime glasul care l-a generat, ci numai o parte din el, mulți oameni fac o asemenea deosebire între tablele Legii, de parcă numai una dintre table sau numai o parte ar fi fost scrisă de Dumnezeu. O, lucrul acesta nu va funcționa; dimpotrivă, te va duce la pierzare. Omul care, asemenea lui Agripa, doar *aproape* crede, *aproape* se pocăiește și *aproape* se conformează voii lui Dumnezeu va fi mântuit doar pe jumătate, în aceeași măsură!

Un singur păcat de care omul nu s-a pocăit îl va face să piară pentru toată veșnicia. O singură crăpătură într-un clopot îl poate face inutil și dezacordat; și până nu este turnat din nou, nu mai este bun de nimic. O

singură rană poate să îți ucidă trupul și un singur păcat îți poate ucide sufletul. O, dragi creștini, ce s-ar fi ales de voi și de mine dacă Isus Hristos ar fi împlinit dreptatea lui Dumnezeu pentru toate păcatele, mai puțin pentru unul singur? Există un text în cartea Ezechiel care este de obicei socotit ca unul dintre cele mai pline de îndurare din întreaga carte a lui Dumnezeu: „Dar dacă cel rău se întoarce de la toate păcatele pe care le-a săvârșit și păzește toate legile Mele și face ce este drept și bine, va trăi negreșit, nu va muri" (Ezec. 18:27). Aveți același lucru în versetele 21-22 ale aceluiași capitol. Dar vă rog să observați ce urmează: „Fiindcă se gândește la toate fărădelegile pe care le-a săvârșit și se întoarce de la ele" (v. 28). Nu trebuie așteptată nicio îndurare din acest pasaj *dacă omul nu se întoarce de la toate fărădelegile lui*. Vasul de cinste se deosebește de vasul de ocară prin faptul că este „sfințit, folositor

stăpânului său, destoinic pentru orice lucrare bună" (2 Tim. 2:21). Iar aceasta este lauda lui Zaharia și a Elisabetei: „Amândoi erau neprihăniți înaintea lui Dumnezeu și păzeau fără pată toate poruncile și toate rânduielile Domnului" (Luca 1:6). Șchiopătarea în religie este o purtare supărătoare, deformată și primejdioasă; iar pentru ea nu există leac mai bun decât tăierea piciorului drept.

9. Apucă puterea lui Dumnezeu pentru omorârea păcatului tău îndrăgit.

Cu siguranță că aceasta nu este o lucrare ușoară. Iată cum este descrisă în Scriptură. Uneori ea este denumită „*omorârea* mădularelor noastre", căci este oare o lucrare ușoară să omori o parte a trupului? Alteori este denumită „tăierea împrejur a inimii noastre" (Deut. 10:16), și au socotit oare sihemiții că *tăierea împrejur* este o lucrare ușoară? Ea

este exprimată și prin „răstignirea patimilor și poftelor" (Gal. 5:24), și oare a fost *răstignirea* o moarte ușoară? Iar aici, în textul nostru, este denumită „scoaterea ochiului drept și tăierea mâinii drepte". Apostolul Pavel le spune romanilor în pasajul menționat anterior: „Dacă, prin Duhul, faceți să moară faptele trupului, veți trăi" (Rom. 8:13). Cel care este Izvorul vieții spirituale este și principiul acestei morți spirituale. Aceasta este o lucrare care trebuie făcută de noi, dar *prin Duhul*. De aceea se spune în Scriptură că Dumnezeu face acest lucru: „Domnul Dumnezeul tău îți va tăia împrejur inima ta și inima seminței tale" (Deut. 30:6), iar apostolul exprimă lucrul acesta prin „tăierea împrejur făcută fără mâini" (Col. 2:11), arătând că nu este o lucrare a mâinilor omului, ci a lui Dumnezeu.

Dar cineva ar putea întreba: „Cum oare

să apucăm puterea lui Dumnezeu?"

Ei bine, facem asta prin credință. Acestei virtuți i se atribuie lucruri mari, deoarece ea se apucă de Dumnezeu și Îl pune pe Dumnezeu la lucru. „Pentru că oricine este născut din Dumnezeu biruiește lumea; și ceea ce câștigă biruință asupra lumii este credința noastră" (1 Ioan 5:4). Credința biruiește nu doar onorurile, bogățiile și plăcerile lumii, ci și poftele lumii, despre care se vorbește în 1 Ioan 2:16: „Căci tot ce este în lume: pofta firii pământești, pofta ochilor și lăudăroșia vieții, nu este de la Tatăl, ci din lume". Credința este un har care te golește de tine însuți; o mână sărmană și cerșetoare, bogată numai prin ceea ce primește de la altul; ceva asemănător praștiei și pietrei lui David împotriva poftelor uriașe, asemenea lui Goliat. Dar, în Numele Domnului oștirilor și prin puterea Lui, chiar și un prunc

în Hristos va birui lumea prin credință. Trebuie să vă spun că Hanibal, Alexandru cel Mare și toți biruitorii glorioși despre care citim în istorie nu erau decât soldați de apă prin comparație cu cel care este născut din Dumnezeu.

7.

MOTIVAȚII ȘI AVERTISMENTE

La ceea ce am spus voi adăuga numai câteva observații legate de motive sau motivații pentru a te încuraja să îți împlinești datoria, apoi voi încredința totul binecuvântării lui Dumnezeu.

În primul rând, păcatele ochiului drept și ale mâinii drepte sunt cele mai mari piedici în calea unirii sufletului cu Hristos.

Când jupui o vietate, pielea se desprinde cu ușurință până ce ajungi la cap; acolo totul se oprește și este nevoie de o pricepere mai mare decât de obicei pentru a o îndepărta. Acum trebuie să îți spun că păcatul împotriva căruia te îndemn să te împotrivești nu este numai păcatul ochiului și păcatul mâinii, ci și

păcatul capului sau păcatul-cap; aici se împotmolește convertirea. Păcătosul se abține de la multe păcate și împlinește multe îndatoriri, dar, când ajunge la acesta, „O, stăpâne!", spun carnea și sângele, „ai milă de tine însuți, ia seama ce faci! Cum? Să fii propriul tău călău? Să-ți scoți ochiul drept? Să-ți tai mâna dreaptă? Păcatul omului este el însuși. A te lepăda de nelegiuire înseamnă a te lepăda de tine însuți. Aceasta este un fel de sinucidere. ‚Căci nimeni nu și-a urât vreodată trupul lui' (Efes. 5:29). Oare nu se poate ajunge în Cer decât dacă omul se leapădă de sine? Aceasta este o predică dură". Așa cum Naaman sirianul spunea: „Când stăpânul meu va intra în casa lui Rimon să se închine acolo și se va sprijini pe mâna mea, mă voi închina și eu în casa lui Rimon; când mă voi închina în casa lui Rimon, Domnul să ierte pe robul tău în lucrul acesta" (2 Împ. 5:18), la fel spune și păcătosul: „Domnul să ierte

pe robul Tău în lucrul acesta!" Tânărul din Evanghelie I-a spus lui Hristos că păzise toate poruncile din tinerețea lui, dar când Hristos îi spune: „Un lucru îți lipsește: du-te de vinde tot ce ai, dă la săraci și vei avea o comoară în Cer; apoi vino, ia-ți crucea și urmează-Mă", aici totul s-a oprit, căci „omul acesta a plecat întristat de vorbele acestea, căci avea multe avuții" (Marcu 10:20-22) – sau, mai degrabă, marile lui avuții stăpâneau peste el. Vai! Bietul tânăr nu și-a dat seama că, în ciuda zelului său de a păzi poruncile, se afla sub puterea poftelor lumești. O, drag prieten, există încă o mare putere într-un râu atunci când el curge lin și fără zgomot.

În al doilea rând, după cum aceste păcate sunt cele mai mari piedici în calea unirii sufletului cu Hristos, tot așa ele se dovedesc mai târziu cea mai mare tulburare a sufletului.

Păcatul ochiului tău se va dovedi o durere pentru ochi, ba chiar o durere pentru

inimă. Ce vreau să spun este că, din pricina acestui păcat, conștiința ta va suferi cel mai mult în toate zilele vieții tale. Așa spune Iov: „Tu scrii lucruri amare împotriva mea și mă faci să ispășesc nelegiuirile tinereții mele" (Iov 13:26). Când conștiința unui om este tulburată și chinuită de păcatele tinereții lui, se poate spune că el le „poartă"; ba chiar acestea îi pot pricinui nu numai durere, ci și vinovăție. Dintre toate păcatele, acesta rămâne adesea cel mai puțin dat morții, chiar și după omorâre. Soldații care au primit răni și lovituri când erau tineri au suferit din pricina lor și la bătrânețe. Și există multe suflete bune care, după vindecare, au mers șchiopătând în Cer din pricina vechii lor infirmități.

În al treilea rând, omorârea poftei noastre favorite, a păcatului ochiului drept și al mâinii drepte, este o dovadă aleasă a nașterii din nou.

Adevărul harului s-a arătat în acest fel

poate mai mult decât în orice alt fel. După convertire, Pavel a ajuns propovăduitor al Numelui pe care înainte Îl blasfemiase. Tot astfel, cei din Efes care se îndeletniciseră cu vrăjitoria și farmecele, după convertire „și-au adus cărțile și le-au ars înaintea tuturor" (F.A. 19:19). Teologii aduc în sprijinul acestui adevăr multe alte exemple de aceeași natură. Cranmer, care semnase cu mâna dreaptă articolele papistașe, și-a pus ulterior mai întâi acea mână în flăcări, ca un act de răzbunare. Un convertit adevărat se va răzbuna cel mai mult, dintre toate păcatele, tocmai pe acela prin care L-a dezonorat cel mai mult pe Dumnezeu. Ochiul lui drept și mâna lui dreaptă vor suferi din pricina acestui lucru: unul trebuie „scos", iar celălalt trebuie „tăiat", după cum spunem despre foame: „Va ucide ceea ce, altminteri, ar fi ucis-o pe ea".

Ți-am vorbit mult aici despre omorârea

păcatului și despre moarte. Iubit cititor creștin, nu te teme! A muri în felul acesta nu dovedește nedesăvârșire, căci există „o strădanie care tinde spre perfecțiune". „Odinioară, fiindcă eram fără Lege, trăiam; dar când a venit porunca, păcatul a înviat, și eu am murit" (Rom. 7:9), spune Pavel. Aceasta este o moarte care duce la viață, întocmai cum embrionul moare după ce devine copil.

Aici aș adăuga două avertismente:

1. Abținerea de la orice faptă exterioară de păcat nu este o dovadă a omorârii păcatului sau a convertirii. Păcatul poate fi ținut în frâu fără a fi dat morții. Un leu înlănțuit rămâne tot leu. Un porc spălat tot porc rămâne. Într-un anumit sens, se poate spune despre tine că ești „un om nou", și totuși să nu fii o „făptură nouă" (2 Cor. 5:17). Lucrul acesta se poate petrece, în parte, din pricina simțirii neplăcerilor vremelnice, în

parte din pricina strigătelor conștiinței firești sau din teama de mânie. Asemenea principii nu sunt destul de puternice pentru a ucide păcatul sau pentru a vindeca sufletul. Ele sunt precum mirosurile pe care le folosim pentru a-i trezi pe oameni dintr-o criză de epilepsie, dar care nu-i vindecă deloc de boală.

2. Omorârea păcatului favorit este însoțită de o ură universală față de orice păcat. Un convertit adevărat „urăște orice cale a minciunii", după cum spune psalmistul (Ps. 119:104, 128). În Scriptură, păcatul este denumit adesea „urâciune"; așa este el pentru Dumnezeu și așa ar trebui să fie și pentru om. *Mânia* se îndreaptă numai împotriva unor lucruri specifice; dar *ura* este împotriva oricărui fel de rău. Un om evlavios urăște păcatul *ca păcat* și, de aceea, urăște *fiecare păcat*. Diavolul urăște bunătatea *ca bunătate* și,

prin urmare, urăște *orice bunătate*. Concluzia dedusă de la o parte la întreg este validă. Un om se poate *mânia* împotriva păcatului fără să-l ucidă, dar, după cum „cine *urăște* pe fratele său este *un ucigaș"*, tot astfel cel care *urăște* păcatul este *un ucigaș al păcatului*. Când ochiul drept este scos și mâna dreaptă este tăiată, întregul trup al păcatului primește o rană de moarte. Omul care se păzește de nelegiuirea lui se va păzi de orice nelegiuire. Inima care păstrează un singur loc rezervat păcatului nu este sănătoasă.

În al patrulea rând, omorârea păcatului este o datorie potrivită celor mai buni dintre sfinți câtă vreme se află în lumea aceasta.

Ți-am spus la începutul acestei cărți că textul nostru face parte din Predica de pe Munte a lui Hristos, iar dacă cercetezi primul și al doilea verset al acestui capitol, vei descoperi că ea a fost rostită chiar către ucenicii lui Hristos. Omul bun și evlavios nu

este cel care nu are fire pământească, ci cel care și-a răstignit firea pământească împreună cu patimile și poftele ei (cf. Gal. 5:24).

Cu trupul nostru de păcat se petrece ca și cu trupul nostru natural: dacă tai un neg sau orice excrescență de felul acesta, ea va crește din nou, și va fi greu să scapi de ea în toate zilele vieții tale. Tot astfel, deși în fiecare zi ne curățăm de poftele noastre, ele cresc din nou.

Pentru a încheia întreaga noastră discuție, îndemnul meu final este să *continui și să stărui în supunerea și uciderea poftelor tale îndrăgite.* Omorârea lor este o lucrare înfăptuită odată și, totuși, în viața aceasta, ea se află mereu în desfășurare. Există lucruri care constau într-o repetare a mai multor acte. În căsătorie, de pildă, oamenii se căsătoresc în fapt o singură dată; soțul se dăruiește soției, iar soția se dăruiește soțului; și

totuși, dacă trăiesc împreună potrivit acestei relații apropiate, căsătoria este, ca să spunem așa, înnoită în fiecare zi, căci există o continuă dăruire de sine a unuia față de celălalt. La fel stau lucrurile și aici. Când sufletul este convertit pentru prima oară, păcatul îndrăgit este dat morții; și, totuși, omorârea lui trebuie să continue. Aceasta este o îndatorire care nu constă într-un singur act, oricât de bun și de viguros ar fi el, ci este un act continuu al întregii vieți. Nu este vorba despre uciderea păcatului dintr-o singură lovitură, căci puterea păcatului scade treptat; lucrarea începe prin slăbirea păcatului și se încheie prin nimicirea lui. Păcatul moare de o moarte lentă. De aceea, să continuăm această lucrare mare și necesară. Știi că Samson a refuzat-o de mai multe ori pe Dalila și, pentru un timp, el nu a vrut să-i dezvăluie unde se afla puterea lui. Dar, neperseverând, el și-a pierdut atât puterea, cât

și viața. Fugi de apostazie! Racii, care merg înapoi, sunt socotiți printre făpturile necurate (Lev. 11:10). Nu este numită *faptă* ceea ce nu dăinuie prin perseverență, spune o zicătoare. O voință care nu este dusă la capăt nu este o voință autentică; o faptă, dacă nu este semnată, pecetluită și înmânată, nu este o faptă. Jertfa adusă lui Dumnezeu nu trebuia să fie lipsită nici măcar de coadă (Lev. 3:9). Creștinii adevărați urăsc păcatul atât de desăvârșit, încât nu-și pot găsi liniștea până ce acesta nu este nimicit cu totul. Mai întâi, ei merg la Dumnezeu pentru îndreptățire, pentru ca păcatul să-și piardă puterea de condamnare, dar apoi ei merg la El pentru sfințire, pentru ca păcatul să nu mai domnească peste ei, și apoi pentru glorificare, pentru ca păcatul să nu mai existe în ei. Să fim credincioși în această privință a „morții" spirituale, ca să putem primi cununa vieții. Amin.

DESPRE AUTOR

Benjamin Needler a fost fiul lui Thomas Needler, un comerciant din Lanam, Middlesex, și s-a născut în acel comitat în anul 1624. La vârsta de 18 ani, el a absolvit Merchant Taylor's School, după care a fost admis la St. John's College din Oxford, unde a slujit ulterior și ca lector.

În anul 1648, el s-a alăturat mișcării prezbiteriene, fiind ordinat ca slujitor în St. Margaret Moses din Londra. Împreună cu alți predicatori londonezi, el a scris și semnat o petiție adresată generalului Fairfax împotriva uciderii regelui. După alungarea din slujire în anul 1662, el a locuit și a predicat în contexte private la North Warnborough, în comitatul Hampshire, unde a și murit în iunie 1682. Richard Baxter vorbește despre Needler ca fiind „un

predicator foarte smerit, serios și pașnic".

Predica lui din primul volum al seriei *Morning Exercises at Cripplegate* este o dovadă deosebită de predicare credincioasă, puternică și care cercetează inima. Într-o altă predică, pe tema doctrinei Sfintei Treimi, el demonstrează înțelegerea atentă și judecata sănătoasă asupra acestei doctrine, un simțământ adânc al tainei indescriptibile și al măreției uimitoare a acestui subiect, dar și o modestie și atenție care l-au ferit să se aventureze în speculații sau lucruri nesusținute biblic. În a treia sa predică, el demolează complet încrengătura papistașă a închinării la idoli. Benjamin Needler a publicat notele sale explicative la primele cinci capitole din cartea Geneza, ca și un poem scris la moartea Rev. Jeremiah Whitaker.

Anexă.
ÎNTREBĂRI PENTRU STUDIU ȘI REFLECȚIE

CAPITOLUL 1. CE SUNT OCHIUL ȘI MÂNA DREAPTĂ?

(1) De ce consideră autorul că „ochiul drept" și „mâna dreaptă" reprezintă poftele și păcatele îndrăgite ale omului, mai degrabă decât lucruri sau persoane dragi din viața lui?

(2) Ce ne învață porunca lui Hristos de a „scoate" ochiul și de a „tăia" mâna despre seriozitatea cu care trebuie tratat păcatul?

(3) În ce fel ești tentat să tratezi păcatul cu superficialitate în loc să urmărești omorârea lui completă și definitivă?

CAPITOLUL 2. OCHIUL ȘI MÂNA DREAPTĂ CA INSTRUMENTE ALE PĂCATULUI

(1) De ce este important să înțelegem că sursa principală a căderilor noastre se află în noi înșine, nu atât în circumstanțe sau în alți oameni?

(2) Ce înseamnă afirmația că fiecare om are un păcat sau o poftă „specifică" ori „îndrăgită"?

(3) Care sunt indiciile că anumite păcate exercită o influență mai mare asupra vieții tale decât altele?

CAPITOLUL 3. POFTA ȘI PĂCATUL CA OCHI ȘI MÂNĂ

(1) De ce descrie Scriptura păcatul ca pe un „trup" alcătuit din diferite mădulare și ce ne ajută această imagine să înțelegem despre natura păcatului?

(2) Cum explică autorul faptul că oamenii au păcate dominante diferite, deși natura păcătoasă este prezentă în fiecare om?

(3) Ce pericol există în a considera anumite păcate acceptabile doar pentru că sunt larg răspândite într-o cultură sau comunitate?

CAPITOLUL 4. FIECARE OM ARE POFTELE ȘI PĂCATELE SALE ÎNDRĂGITE

(1) Cum pot temperamentul, vârsta și circumstanțele vieții să favorizeze anumite păcate în mod deosebit?

(2) În ce fel educația și exemplele primite în familie pot contribui la dezvoltarea unor păcate specifice?

(3) Ce responsabilitate personală avem în lupta cu păcatele noastre, chiar dacă am fost influențați de temperament, mediu sau educație?

CAPITOLUL 5. IDENTIFICAREA POFTELOR ȘI PĂCATELOR ÎNDRĂGITE

(1) Dintre semnele prezentate de autor, care ți se pare cel mai util pentru identificarea păcatului tău dominant și de ce?

(2) Ce arată reacția ta atunci când ești mustrat cu privire la un anumit păcat sau comportament?

(3) La ce se îndreaptă cel mai des gândurile tale în singurătate și ce poate dezvălui acest lucru despre starea inimii tale?

CAPITOLUL 6. SFATURI PRACTICE ÎN OMORÂREA POFTELOR ȘI PĂCATELOR IUBITE

(1) Care dintre îndrumările oferite de autor pentru omorârea păcatului consideri că îți este cea mai necesară în prezent?

(2) De ce este important să evităm nu doar păcatul în sine, ci și ocaziile sau circumstanțele

care ne conduc spre el?

(3) Cum se completează responsabilitatea personală și dependența de puterea lui Dumnezeu în procesul sfințirii?

CAPITOLUL 7. MOTIVAȚII ȘI AVERTISMENTE

(1) De ce este păcatul îndrăgit cea mai mare piedică în calea unei consacrări depline față de Hristos?

(2) Cum dovedește omorârea păcatului dominant autenticitatea convertirii și a lucrării harului în viața unui credincios?

(3) Ce înseamnă să continui întreaga viață lucrarea de omorâre a păcatului și de ce este necesară perseverența în această luptă?

ÎNTREBĂRI FINALE

(1) Care a fost cea mai importantă descoperire personală pe care ai făcut-o despre propriile pofte și păcate îndrăgite pe parcursul

lecturii acestei cărți?

(2) Ce schimbări practice intenționezi să faci pentru a lupta mai eficient împotriva păcatului dominant din viața ta?

(3) Cum te ajută învățăturile acestei cărți să înțelegi mai bine relația dintre pocăință, sfințire și dependența de harul lui Dumnezeu?

MAGNA GRATIA

Noi vestim Evanghelia harului

Asociația MAGNA GRATIA este o organizație creștină non-profit care își concentrează eforturile pe proclamarea Evangheliei prin literatură consecventă doctrinar, prin evanghelizare și echiparea bisericilor evanghelice de limba română.

Dacă ai fost binecuvântat citind această carte, poți ajuta la binecuvântarea altor credincioși, astfel:

1. Recomandă mai departe această carte!
2. Scrie o recenzie pe pagina noastră de internet de unde ai descărcat această carte.
3. Vizitează pagina noastră de internet la **magnagratia.org** și află mai multe despre lucrarea noastră, și citește GRATUIT cele peste 450 de cărți ale unora dintre cei mai buni autori creștini din istorie.
4. Rămâi conectat la noutățile MAGNA GRATIA vizitând profilele noastre de social media și abonându-te la noutăți pe email, așa încât să fii anunțat când publicăm resurse noi.
5. Roagă-te pentru noi.
6. Donează și ajută-ne să mergem mai departe. Donațiile se pot face online pe pagina noastră de internet.

Pentru orice alte informații, scrie la contact@magnagratia.org.

magnagratia.org